

PREDGOVOR

Matematička ekonomija je pristup ekonomskoj analizi u kojem se ekonomisti pri rješavanju problema služe matematičkim simbolima i oslanjaju na poznate matematičke teoreme, da bi olakšali dokazivanje. Moderna matematička ekonomija, u širem smislu, prvenstveno služi za izvođenje teorijskih rezultata na konkretnim slučajevima, uz upotrebu složenih matematičkih tehnika, od jednostavne geometrije do matricne algebre i diferencijalnog i integralnog računa.

Matematički pristup ekonomskoj analizi suštinski se ne razlikuje od nematematičkog pristupa, jer je cilj svake teorijske analize da iz zadanog skupa pretpostavki ili tvrdnji dokazivanjem izvede skup zaključaka ili teorema. Jedina razlika je samo u činjenici da se pretpostavke i zaključci u matematičkoj ekonomiji izražavaju matematičko-logičkim simbolima i jednačinama, a u „literarnoj“ ekonomiji (nematematičkoj) riječima i rečenicama. Budući da su simboli i riječi ekvivalenti, izbor između literarne i matematičke ekonomije nije suštinski važan, ali matematička logika u odnosu na literarnu logiku, analitičare prisiljava da u fazi istraživanja eksplicitno izraze svoje pretpostavke. Kritika da je matematički izvedena teorija neizbježno nerealistična se ne može prihvatiti, čak ni nenamjerno usvojiti jer, metaforički, logično je prednost dati vožnji u odnosu na pješačenje.

Ipak, teorija se radi nespomosti mora podvrgavati iskustvenom opažanju prije nego što postane vodič u praktičnom radu. Dakle, matematička ekonomija se odnosi na primjenu matematike na čisto teorijska stajališta ekonomske analize, sa nedovoljnom brigom za empirijsku građu. Međutim, zbog naglašene potrebe proširivanja izbora rasprave i na mjerenje ekonomskih podataka (empirijska istraživanja), nastao je i srodan pojam „ekonometrija“ – disciplina koja se uglavnom bavi opservacijom originalnih podataka, koristeći odgovarajuće statističke metode.

Krajnji rezultat ekonometrijske i statističke analize, za koju je potreban matematičko-teorijski okvir, je ekonomski model koji samo približno, predstavlja ekonomsku stvarnost.

Završavajući sadržaj ove knjige želim izraziti duboku zahvalnost uvažanim autoritetima koji su me uveli u ovu oblast i cijenjenim imenima, prof. Dr Pere Sikavici i grupi autora, prof. dr Dubravki Pavličić, prof. dr Milutinu Čupiću, prof. dr Zoltanu Baračkaiju i brojnim drugim naučnim radnicima, čije sam izvore obilno koristio. Kapitalna znanja i iskustva, s poštovanjem pomenutih profesora, pomogla su koncepciji, strukturi, sadržaju i redoslijedu izlaganja pojedinih poglavlja, a time i

njihovom značajnom poboljšanju. Osjećaj zaduženosti i velike zahvalnosti koja pripada prvenstveno bogatoj literaturi i značajnim referencama spomenutih, a i brojnih drugih autoriteta, koji su dali i daju ogroman doprinos u području teorije i prakse odlučivanja, dodatni je motiv kao i odgovornost i spremnost, na konstruktivnu kritiku za sve napisano.